

kan være forklaringer eller oplysninger fra andet militært personel, erklæringer om tekniske spørgsmål etc.

I modsætning til den indberettede kan andet militært personel efter omstændighederne have pligt til at afgive forklaring og til at tale sandt i forbindelse med, at de afgiver forklaring i en disciplinarsag, jf. straffelovens § 162.

Det følger af det militære over- og underordningsforhold, at en befalingsmand har pligt til at medvirke til sagens oplysning. Dette indebærer bl.a., at den, der har indberettet sagen, kan pålægges at afgive forklaring om sit kendskab til sagen eller f.eks. udlevere materiale vedrørende sagen. Det samme gælder andet militært personel, der må antages at kunne bidrage til sagens oplysning. Hvis de trods ordre hertil ikke giver forklaring mv., kan de straffes for ulydighed, jf. den gældende bestemmelse i militær straffelov § 16 og forslaget til militær straffelov § 11.

Hvis det må antages, at den pågældende ved at afgive forklaring vil udsætte sig for strafansvar, bør han gøres bekendt med, at han ikke har pligt til at afgive forklaring. Dette svarer til princippet i retsplejeloven vedrørende politiets afhøring af en ikke sigtet, jf. retsplejelovens § 753, jf. § 173, der henviser til bl.a. § 171, herunder bestemmelsen i § 171, stk. 2, nr. 1, hvorefter en person ikke har pligt til at afgive forklaring som vidne, hvis forklaringen antages at ville udsætte vidnet selv for straf eller tab af velfærd.

Andre forvaltningsmyndigheder er forpligtet til på begæring af disciplinarmyndigheden at videregive oplysninger til disciplinarmyndigheden, hvis oplysningerne er af betydning for den afgørelse, der skal træffes. Det gælder dog kun oplysninger, som den anden forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive, jf. forvaltningslovens § 31.

Disciplinarmyndigheden kan ikke kræve, at civile giver oplysninger til brug for sagen. Hvis en civil person alligevel mundtligt giver oplysninger, der viser sig at være bevidst urigtige, kan han ikke straffes herfor efter straffelovens § 162, der forudsætter, at oplysningen gives om forhold, som den pågældende er pligtig at afgive forklaring om. Hvis sådanne urigtige oplysninger gives skriftligt, vil forholdet efter omstændighederne kunne henføres under bestemmelsen i straffelovens § 163.

Det følger af stk. 1, at den indberettede skal have lejlighed til at udtale sig om de faktiske oplysninger i sagen, som har betydning for sagens afgørelse, inden afgørelsen træffes (partshøring). Dette krav gælder både i de sager, hvor afgørelsen træffes på det første møde, jf. stk. 3, og i de sager, hvor afgørelsen udsættes med henblik på at indhente yderligere oplysninger.

Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af udtalelsen. Efter forvaltningslovens § 21, stk. 2, nr. 2, kan retten til at afgive udtalelse afskæres, hvis partens interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse. Hvis det i det enkelte tilfælde kan lægges til grund, at en anmodning om at få lejlighed til at afgive en udtalelse alene er begrundet i et ønske om at forhale sagen, vil denne bestemmelse kunne finde anvendelse til at forhindre noget sådant. Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger punkt 3.5.

Hvis en part under sagens behandling fremsætter en begæring om aktindsigt, og begæringen efter forvaltningsloven skal imødekommes, skal sagens afgørelse udsættes, indtil der er givet parten adgang til at gøre sig bekendt med dokumenterne, jf. forvaltningslovens § 11, stk. 1. Fremsætter den indberettede en sådan begæring, og skal den imødekommes, skal afgørelsen i sagen således udsættes. Bestemmelsen gælder imidlertid ikke i tilfælde, hvor den indberettedes interesse i, at sagens afgørelse udsættes, findes at burde vige for væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, der taler imod en sådan udsættelse, jf. forvaltningslovens § 11, stk. 2. Denne bestemmelse vil efter en konkret vurdering kunne anvendes i tilfælde, hvor der er et særligt behov for en øjeblikkelig afgørelse, og i tilfælde, hvor den indberettedes begæring om aktindsigt må antages alene at skyldes ønsket om at forhale sagen.

Begæringer om aktindsigt under behandlingen af en disciplinarsag må forventes kun at fremkomme rent undtagelsesvist.

For det første vil de fleste disciplinarsager kunne afgøres alene på grundlag af indberetningen, som den indberettede forudsættes at få lejlighed til at gennemse, og den forklaring, som den indberettede selv afgiver. Under denne partshøring har den indberettede fået indsigt i sagens dokumenter.

For det andet forudsættes det, at den indberettede under sagsforløbet som klart udgangspunkt løbende får mulighed for at gennemlæse de dokumenter, der i øvrigt er indhentet.

Efter forvaltningslovens § 15 kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte »kendskab til sagens dokumenter til varettagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser, herunder ... forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straf fuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disci-